

OMSLAG

Het heiligenboek

Hiëronymus van Stridon. De vader van de Latijnse Bijbel *Tom Zwaenepoel*

Hiëronymus wordt omstreeks het jaar 347 geboren in Stridon, in de regio Dalmatië in het huidige Kroatië. Als jongeman kent hij de aantrekkingskracht van het wereldlijke leven. Hij reist naar Rome, studeert grammatica, stilistiek, literatuur, retoriek en filosofie en laat zich dopen – dat laatste in 366. Geïnspireerd door de ethiek van de kluisenaars wordt Hiëronymus monnik en hij leeft korte tijd met gelijkgestemde christenen in een kleine gemeenschap. In 373 reist hij naar Antiochië, waar hij Grieks leert. Vervolgens leidt hij in de Noord-Syrische woestijn Chalkis bij Antiochië een streng ascetisch leven.

In een geïsoleerd woestijnklooster verdiept Hiëronymus zich in exegetische en literaire studie en leert hij Hebreeuws. Als gevolg van interne problemen verlaat hij het klooster. Hij keert naar Antiochië terug en laat zich tot priester wijden (omstreeks 379). Een jaar later trekt hij naar Constantinopel, waar hij leerling van Gregorius van Nazianze wordt. Damasus I roept hem naar Rome en stelt hem aan als zijn privésecretaris. In zijn opdracht werkt Hiëronymus aan een Latijnse Bij-

belvertaling, op basis van de Griekse en Hebreeuwse oerteksten en vroegere vertalingen. Na de dood van de paus in 384 moet Hiëronymus Rome verlaten, omdat zijn ascetische levenshouding en zijn kritiek op de almaar meer werelds geworden clerus invloedrijke vijanden creëren. Met vrienden en een groep vrouwen trekt hij naar Palestina, hij bezoekt de heilige plaatsen en begeeft zich van hieruit naar Egypte. In Betlehem sticht hij drie vrouwen- en één mannenklooster, dat hij voortaan leidt. Tot zijn dood in het jaar 419 dient hij hier ook de wetenschap als vertaler, exegeet en theoloog.

Hiëronymus heeft een uitgesproken moeilijk karakter. Hij is zelfingenomen, betweterig en prikkelbaar. Tegenover zijn tegenstanders gedraagt hij zich agressief, arrogant en kwetsend. In zijn polemiek is hij scherp, maar eerlijk in zijn streven naar ascetische idealen en in zijn energieke vrijmoedigheid tegenover wantoestanden.

Hiëronymus kent een grote liefde voor de Kerk. Hij bevordert het dagelijkse bidden van het brevier en het monnikenleven. Zo worden de monniken onderwezen in

het zorgvuldig overschrijven van manuscripten, wat later hun hoofdactiviteit wordt en Europa een culturele bloeiperiode schenkt. Hiëronymus staat voor de verscheurende keuze tussen het gemeenschapsleven en de eenzaamheid in de woestijn of de 'studeerkamer'.

Als geleerde beleeft hij vreugde aan de lectuur, studie en analyse van teksten. Toch is hij op het einde van zijn leven ontgoocheld, omdat hij meent dat zijn strijd vruchteloos is geweest. Hij wordt immers blind, zijn vrienden sterven, zijn klooster wordt geplunderd. Van de vier westerse kerkvaders is Hiëronymus de meest geleerde, met een voor zijn tijd geniale talenkennis (Hebreeuws, Grieks en Latijn). Zijn wetenschappelijke werk is van grote waarde, omdat hij de kennis van de Grieken en joden doorgeeft aan het Westen.

De 'vader van de Latijnse Bijbel' schrijft commentaren op de Bijbel en werkt aan een nieuwe vertaling, de zogeheten *editio vulgata*, die de maatgevende, algemeen gebruikte uitgave van de Heilige Schrift wordt. Voor Hiëronymus is het vanzelfsprekend dat een christen die teksten ook heel con-

creet uitvoert. In deze persoonlijke dialoog spreekt God met ieder van ons en Hij heeft voor ieder van ons een boodschap. Om niet in het individualisme te vervallen, wordt Gods woord ons echter ook gegeven om gemeenschap te vormen. Daarom lezen en beluisteren we de Bijbel in gemeenschap met de levendige Kerk. De bevoorrechte plaats hiervoor is de liturgie. Op afbeeldingen, zoals Jan van Eycks *De heilige Hiëronymus in zijn studeerkamer*, is Hiëronymus vaak te zien met een leeuw, de Bijbel, de zandloper, waarmee de tijd gemeten wordt en die leidt tot meditatie over de vergankelijkheid van het aardse. De afgebeelde kardinaalshoed (*galero*) is anachronistisch, want hij wordt pas vanaf circa 1245 opgezet. Bovendien is dit hoofddeksel niet van toepassing op Hiëronymus. Hij heeft nooit het ambt van kardinaal bekleed, ook niet als privésecretaris van de paus.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

18 maart, 22.45 uur, Nederland 2. Vandaag in Holland Doc in opdracht van de VPRO het originele *The Slums are Alive with The Sound of Music*, een sprookjesachtige en bitterzoete documentaire-musical van Sarah McCarthy over kinderen uit een sloppenwijk van India's grootste stad Mumbai (voorheen in de hele wereld gekend als Bombay), die voor één keer mogen schitteren in het prestigieuze muziektheater van Mumbai. Hun schoolkoor is gevraagd mee te doen met de voorstelling van *The Sound of Music*. Kinderen met grote ambities, die de kans krijgen zichzelf te overstijgen. Door de spanning loopt de strijd binnen het koor op. Wie zingt het mooist? Wie is uitverkoren solo te zingen met het orkest voor een duizendkoppig publiek? En hoe ervaren de zangers de wereld van rijkdom, die zo anders is dan waar ze vandaan komen? Gaan hun dromen over een ander, grootser leven in vervulling? Bekijk de trailer op <http://vimeo.com/7673529>.

De vrome kudde

Diplomatie Ingezonden door Jan Umans

Gweny, vijf jaar oud, speelt huisje met drie vriendinnetjes. Op dat moment valt Evelientje binnen. Gweny vindt dat nu niet bepaald het allerleukste en zegt:

– Evelien, jij mag de meid spelen en dit is je vrije middag.

Gerechtigheid Ingezonden door Jan Umans

– Beklaagde, uit uw strafblad blijkt dat u al meermaals veroordeeld bent geweest.

– Dat klopt, edelachtbare. De wereld is nu eenmaal zo onrechtvaardig. Mijn vroegere straffen staan erin, maar dat ik telkens weer vrijgekomen ben, dat heeft niemand vermeld.

Goede voornemens Ingezonden door André Crampe

De dokter heeft mij aangeraden om minder bier te drinken. Ik drink nu nog maar enkel op de dagen die eindigen op de letter 'g'.

Ouderliefde Ingezonden door Achiel Vilain

Papa kijkt grinnikend toe hoe zijn achttienjarige zoon het gazon maait. Mama vraagt:

– Hoe heb je hem in godsnaam daartoe gekregen?

Zegt de vader:

– Simpel, ik heb hem wijsgemaakt dat ik de sleutel van de wagen in het hoge gras heb laten vallen.

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.

Méer van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.

Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: DISSIDENT

stukje hout	↙	sportman	↘	onheils-godin	↘	dadelijk	↘	bewijs-stuk	↘
deel v.e. pijpleiding	9	vlees-gerecht	↘	af-godisch	↘			4	
↙		↘		↘					
planeet	→		5	6		sierboom		dominee	
slavengevangenis									
↙						berg-plaats	→	↘	
Frans kerklied	→	8				zware bijl	→		kers
						geen enkel ding	↘		
vlinder-tje	↘	planeet	→					schaamte	↘
		bruin-geel							
↙				houding	→			bordspel	→
				Heilige					7
kerel	1	stallage	↘						
		achter							3
↙		↘				voor-zetsel	→	neon	→
rondhout	→			Aziatisch land	→				2

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---